

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

יומא דף פו-ב

כלי יקר במדבר יט, כא

וי"א שזה כוונת רז"ל (ברכות לד:): מקום שבע"ת עומדים צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד שם, כי הבעל תשובה צריך לעמוד במקום אשר עמד שם בראשונה ולהתיחד עם אותה אשה אשר חטא, אבל לצדיק גמור אסור היחוד כי אסור להביא נפשו בנסיון נמצא שיחוד דהיינו עצם התשובה מטמא הטהורים ומטהר הטמאים, וכן

עקידת יצחק שער צו

וכבר ראיתי לבעל מקדש מעט ובדרשות הרב ׳ שועיב ז"ל שכתב בשם הרב רבינו יונה זצ"ל שזהו טעם אומרם ז"ל (ברכות לד:): במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד, וזה כי הבעלי תשובה לא יקנו זה התואר על דרך האמת כי אם בהמצאם במקומות המסוכנים ההם, והוא ההתיחד עם האשה האסורה במקום ובפרק המוכן לחטוא בה כמנהג, ושם יכבשו את יצרם. והנה הצדיקים הגמורים אינן רשאים להעמיד עצמן במקומות ההם המסוכנים, אבל חוייבו להתרחק מאד מבוא בנסיונם, וכן בכל כדומה לזה.

של"ה פרשת כי תצא תורה אור אות ל
רְמֹז וְחִשְׁקָתָּ בָּהּ (דברים כא, יא) יַעֲשֶׂה חֶשֶׁק לַעֲבֹרָה וַיִּבְדֵּל מִמֶּנָּה, וְזֶהוּ מַעֲלַת בְּעַל תְּשׁוּבָה כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (יומא פו ב) הֵיכִי דְמִי בְּעַל תְּשׁוּבָה, בְּאוֹתָהּ אֲשֶׁר בְּאוֹתוֹ פָּרַק כּו'. וּפְרָשׁוֹ הַמְּפָרְשִׁים (ספר העקידה פרשת תצא שער צ"ז בשם הרבינו יונה) עַל זֶה, בְּמָקוֹם שֶׁבְּעַלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִין אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד (ברכות לד ב), כְּלוּמַר, כִּי הֵם צְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִלְּאֲוֹת דְּבָרֵי חֶשֶׁק שְׂאוּלֵי יִבְיָאֲנוּ לְחַטָּא, אֲבָל הַבְּעַל תְּשׁוּבָה אֲדַרְבָּה עוֹמְדֵי שֵׁם וְכוּבֵשׁ עַל יִצְרוֹ. וּכְבָר הָאֲרָכְתִּי בְּעִנְיָן

תקנת השבין אות ט'

[ו] **ואיברא** נהירנא זה זמן רב שהיה בידי ספר רב ייבא, וראיתי שם בתהלים על פסוק החליק אליו בעיניו מביא מהבעל שם טוב בשם מתיבתא דרקייע להתיר להביא עצמו הבעל תשובה לידי כך. ושוב ראיתי דגם בספר כלי יקר [ריש פרשת חוקת] כתב-כץ, ופירש בשם יש מפרשים בזה מה שאמרו במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד, היינו דהם אסורים להתייחד ולהביא עצמם לידי נסיון, מה שאין כן הבעל תשובה עיין שם¹¹. ואין כעת הספר אחי לדעת כורייין של דברים ובירורן, ובעיקר דבר זה צריך לעיין מאוד ולא ניתן ליאמר כלל וכמו שכתבתי. ואם הותר היינו רק בעניני היתר, כדרך שאיתא בדוד המלך ע"ה

רב ייבי תהלים לו. ג
אימא נעשית לו כהיתר. ושמעתי פירוש בשם ריב"ש ז"ל דאמרו רז"ל (שם פו ע"ג) צריך לעשות תשובה צחותו מקום צחותה אשה וצחותו זמן, היינו שיראה בעל תשובה שיזדמן לו חותה אשה שעבר עמה עזירה צחותו מקום וצחותו זמן, וימאס וישנא חותה ולא יעזור עמה עזירה, זהו תשובה שזוהמ ילרו הרע. והקשו צמתיבתא דרקייע, הלא כשהלך לעזור עם חותה אשה עזירה הלך צחטיפות ושחק עם האשה עד שזא לידי עזירה, ועכשיו כשזא לעשות תשובה והולך לחותו מקום שהאשה שם הולך צכפיפות ראש צנניעות כדי למאוס ולשנוא את העזירה, אם כן אינו תשובה גמורה שאינו דומה לעשיית העזירה. ותלרו צמתיבתא דרקייע, שצחמת הותרה לבעל תשובה פעם שנית לילך צחטיפות ולשחוק עם האשה שעבר עמה פעם ראשון, ומ"מ יכוף ילרו הרע לימאס ולשנוא את העזירה שלא יעזור זהו תשובה שלימה. וזהו שאמר רב הונא כיון שעבר אדם עזירה ושנה צה כדי לעשות תשובה הותרה לו, הותרה לו ס"ד אלא אימא נעשית לו כהיתר, לילך צחטיפות אללה לסתור עמה ולשחוק עמה כדי שיעשה תשובה שלימה.

מעולה הוא, ואע"ג דלא משכחת ליה גביה באותו פרק. ועל כרחק צריך לומר דאינו רוצה לומר בפעל ממש, דהיכי משכחת לה ובשעת עבירה בתחלה נתייחד עמה ואח"כ שאר התקרבות, והרי אסור להתייחד, וכי סלקא דעתך דהותר איסור יחוד לבעל תשובה, ולא משכחת לה באותו מקום. ואפילו אם אירע שהיתה עמו ביחוד צריך לכרוח מיד, ודבר זה חובה על כל אדם וכל שכן על בעל תשובה שצריך לגדור עצמו ביותר. ובסנהדרין [קז